

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania A. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Łodzi z udziałem zainteresowanego M. K.
o wysokość podstawy wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 7 listopada 2023 r.,
skargi kasacyjnej odwołującej się Spółki od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22 marca 2022 r., sygn. akt III AUa 1176/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącej A. Spółka z o.o. w Ł. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Łodzi 2.700 zł (dwa tysiące siedemset) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z 22 marca 2022 r. oddalił apelację A. spółki z o.o. w Ł. od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 1 czerwca 2021 r., który oddalił odwołania skarżącej spółki od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Łodzi z 20 maja 2020 r., stwierdzających, że pracownicy skarżącej K. W. i M. K. osiągnęli przychody składające się na podstawy wymiaru składek wobec wykonywania zleceń zawartych z I. S.A. wykonując pracę

na rzecz skarżącej jako jej pracownicy, czyli w sytuacji określonej w art. 8 ust. 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W skardze kasacyjnej zaskarżono powyższy wyrok w części dotyczącej M. K..

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na podstawy przysądu z „art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c., z uwagi na:

1. wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, co może wskazywać na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, a polegające na rozstrzygnięciu przez Sąd Najwyższy, a mianowicie:

Czy w sprawach należących do zakresu działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, które są rozpoznawane przez sądy powszechne wskutek odwołania od decyzji organu emerytalno-rentowego według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, w tym w szczególności przepisy art. 8 i art. 10 przedmiotowej ustawy, czy też właściwym jest stanowisko zajęte przez Sąd II instancji, że przepisy ustawy art. 7a Kodeksu postępowania administracyjnego i art. 81a Kodeksu postępowania administracyjnego wyłączają stosowanie ustawy Prawo przedsiębiorców?

2. oczywistą zasadność zarzutu naruszenia:

a) art. 8 ust. 2a i art. 18 ust. 1a ustawy systemowej w związku z art. 81 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez ich błędną wykładnię przyjmującą, że przychód z umowy cywilnoprawnej osiągnięty przez osobę uznawaną za pracownika na podstawie art. 8 ust. 2a ustawy systemowej uwzględnia się w podstawie wymiaru składek wykazywanej przez pracodawcę tej osoby, to jest podmiot, z którym osoba ta pozostaje w stosunku pracy, lecz który nie przekazywał żadnych środków w sposób bezpośredni i pośredni na wypłatę wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia, a nie w podstawie wymiaru składek wykazywanej przez zleceniodawcę, to jest podmiot, z którym osoba ta zawarła umowę, a w konsekwencji, że składkę od tak obliczonej podstawy powinien odprowadzić pracodawca, a nie zleceniodawca.

b) art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o

świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez ich niewłaściwe zastosowanie wynikające z błędnej subsumpcji poczynionych ustaleń faktycznych i przyjęcie, że w myśl w/w przepisu ubezpieczony w ramach zawartej umowy zlecenia z G. S.A. i Bank S.A. wykonywał czynności na rzecz pracodawcy, a nie zleceńodawcy”.

Pozwany wniosk o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2700 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przysądu i dlatego nie został uwzględniony.

Nie spełnia się pierwsza podstawa wniosku jako przesłanka przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. z dwóch zasadniczych przyczyn. Po pierwsze punkt ciężkości sformułowanego zagadnienia dotyczy oceny zastosowania prawa w indywidualnej sprawie, skoro skarżąca pyta o to czy właściwym jest określone stanowisko zajęte przez Sąd drugiej instancji. Negatywna ocena wynika z tego, że przedmiotem zainteresowania istotnego zagadnienia prawnego, jest problem prawny o znaczeniu uniwersalnym, a nie ocena zastosowania prawa przez Sąd w konkretnej sprawie. Ocena stanowiska zajętego przez Sąd drugiej instancji to przede wszystkim domena podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 1 k.p.c.), a nie szczególnej podstawy przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Jeśliby zaś przyjąć, że zgłoszony problem ma walor uniwersalny, to pytanie o relację między przepisami ustawy Prawo przedsiębiorców i Kodeksu postępowania administracyjnego stanowi w istocie problem pozorny w tej sprawie. Przede wszystkim dlatego, że nie jest to przedmiotem decyzji pozwanego, a w konsekwencji przedmiotem sprawy przed sądem ubezpieczeń społecznych, gdyż zakres sprawy wyznacza tylko przedmiot decyzji pozwanego. Innymi słowy podstawą decyzji nie były przepisy ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców ani przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego wskazane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Należy dostrzec, iż w sprawie znaczenie ma art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

który jest przepisem prawa materialnego, bo z mocy ustawy rozszerza prawne pojęcie pracownika na gruncie ubezpieczeń społecznych, choć nie likwiduje odrębności umów. Do stosowania tego prawa materialnego konieczne są określone ustalenia faktyczne. Nie występuje jednak systemowa sprzeczność regulacji, bowiem Prawo przedsiębiorców i Kpa nie są regulacjami konkurencyjnymi, ani nie regulują kwestii z zakresu stosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Regulacja prawa materialnego ubezpieczeń społecznych jest regulacją koherentną i samodzielną i dlatego nie ma na nią wpływu odrębna regulacja z ustawy Prawo przedsiębiorców i Kpa. Zasady z art. 8 i art. 10 ustawy Prawo przedsiębiorców mają swoje istotne znaczenie, jednak nie zmieniają powszechnej regulacji z art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń. Odnosi się to również do wskazanych we wniosku art. 7a i 81a Kpa.

Innymi słowy, sformułowana we wniosku kwestia nie ma rangi istotnego zagadnienia prawnego, gdyż nie wykracza poza zwykłą wykładnię prawa.

Wniosek nie wykazuje, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona – art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Taka ocena wynika z nieuprawnionych założeń skarżącego.

Kwestia z punktu 2 lit. a – niezasadnie zawęża dyspozycję art. 8 ust. 2a tylko do przekazywania przez pracodawcę „środków w sposób bezpośredni i pośredni na wypłatę wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia”, w sytuacji, gdy norma art. 8 ust. 2a jest szersza, bo ma zastosowanie także w innych stanach faktycznych, czyli gdy praca wykonywana jest na rzecz pracodawcy. Tym samym warunkiem *sine qua non* spełnienia tej normy nie jest finansowanie bezpośrednio lub pośrednio przez pracodawcę wypłat wynagrodzenia dokonywanych przez osobę trzecią na rzecz zleceniobiorcy wykonującego umowę cywilną. Niezasadnie zatem zarzuca skarżący, iż Sąd Apelacyjny naruszył prawo materialne przez błędną wykładnię art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Kwestia z punktu 2 lit. b łączy się z powyższą odpowiedzią i dlatego niezasadnie zarzuca „błędną subsumpcję poczynionych ustaleń faktycznych”, gdyż nie ma znaczenia zarzut, „że A. Sp. z o.o. nie wypłacała wynagrodzenia z umowy zlecenia, jak również nie przekazywała żadnych środków na wypłatę wynagrodzenia z umowy zlecenia”.

Zgłoszona podstawa przedsądu pomija ustalenia i wykładnię prawa przyjęte przez Sąd powszechny w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem. Natomiast uchwała Sądu Najwyższego z 26 sierpnia 2021 r., III UZP 6/21, stanowiła odpowiedź na pytanie prawne sądu w indywidualnej sprawie. Treść uchwały nie ogranicza zatem normy wyrażonej w art. 8 ust. 2a ustawy.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. oraz stosowanych odpowiednio do odpowiedzi na skargę kasacyjną § 2 pkt 5 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (wpz 15.758,38 zł – stawka minimalna 3.600 zł x 75%)
[SOP].

[ał]